

Εκπαίδευση Επιμορφωτών Β' επιπέδου Τ.Π.Ε.
Συστάδα: Οικονομία, Διοίκηση και Κοινωνικές Επιστήμες
ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ - ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ενότητα 7

Άμεση Δημοκρατία

Εκπαιδευτικό σενάριο πολιτικής επιστήμης

Έκδοση 1η

Οκτώβριος 2018

Πράξη:	ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ (ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ Β' ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΤΠΕ)
Φορείς Υλοποίησης:	<p>Δικαιούχος φορέας:</p> <p>ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ & ΕΚΔΟΣΕΩΝ</p> <p>Συμπράττων φορέας:</p> <p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ</p>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
 Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

1. Εκπαιδευτικό σενάριο πολιτικής επιστήμης

3.1 Ταυτότητα

Το εκπαιδευτικό σενάριο διάρκειας μίας διδακτικής ώρας, αφορά στο 1ο Κεφάλαιο του σχολικού βιβλίου «Σύγχρονος Κόσμος: Πολίτης και Δημοκρατία» του ομώνυμου μαθήματος γενικής παιδείας της Β΄ τάξης Γενικού Λυκείου και συγκεκριμένα στην ενότητα 1 με τίτλο «Δημοκρατία».

3.2 Σύντομη περιγραφή (περίληψη)

Το παρόν εκπαιδευτικό σενάριο με τίτλο «Άμεση Δημοκρατία» απευθύνεται στους μαθητές της Β΄ τάξης του Γενικού Λυκείου οι οποίοι διδάσκονται το μάθημα «Σύγχρονος Κόσμος: Πολίτης και Δημοκρατία». Έχει διάρκεια μία διδακτική ώρα και απαιτεί τη χρήση διαδραστικού πίνακα. Αξιοποιεί το διαδίκτυο και τα εργαλεία του ιστού web 2.0, padlet και Google Forms. Σκοπός του είναι να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν και να εξοικειωθούν με έννοιες με τις οποίες έρχονται σε επαφή για πρώτη φορά. Συνδυάζει τα πλεονεκτήματα της χρήσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ και στηρίζεται στις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης. Ειδικότερα, το σενάριο χωρίζεται σε τέσσερις φάσεις: την αφόρμηση, την υλοποίηση, την παρουσίαση και την αξιολόγηση.

3.3 Στόχοι – σκεπτικό

Σύμφωνα με το Εισαγωγικό σημείωμα του παραπάνω βιβλίου, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος και, συνεπώς, στο πλαίσιο και του παρόντος σεναρίου, οι μαθητές και οι μαθήτριες «μελετούν και στοχάζονται, αναπτύσσουν ικανότητες και στάσεις, καλλιεργούν την ερευνητική τους σκέψη και δημιουργούν, πάνω σε ένα πολύπλευρο και δυναμικό γνωστικό αντικείμενο».

Οι διδακτικοί στόχοι του εκπαιδευτικού σεναρίου μπορούν να ταξινομηθούν στους παρακάτω άξονες:

- *Ως προς το γνωστικό αντικείμενο επιδιώκεται οι μαθητές/τριες:*
 1. Να μπορούν να περιγράψουν τις βασικές αρχές της Δημοκρατίας.
 2. Να μπορούν να αναλύσουν τις βασικές αρχές Αντιπροσωπευτικής και Άμεσης Δημοκρατίας και να παραθέσουν τα βασικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα κάθε μιας από τις δύο.
 3. Να μπορούν να κάνουν τη μεταφορά των αφαιρετικών αυτών εννοιών στην καθημερινότητά τους, εντός του σχολείου, ειδικά αναφορικά με συγκεκριμένα ζητήματα της σχολικής λειτουργίας που τους/τις αφορούν.

- Ως προς τη χρήση των Τ.Π.Ε. επιδιώκεται οι μαθητές:
 1. να μάθουν να χρησιμοποιούν την τεχνολογία για εκπαιδευτικές δραστηριότητες,
 2. να εξοικειωθούν με τη λειτουργία του διαδραστικού πίνακα και να μάθουν να χρησιμοποιούν εργαλεία του ιστού Web 2.0.
 3. ειδικότερα, να οργανώσουν ένα απλό διαδικτυακό «δημοψήφισμα», για το αν αποφάσεις για συγκεκριμένα θέματα θα ήταν καλύτερο να λαμβάνονται αμεσοδημοκρατικά.
- Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία επιδιώκεται οι μαθητές:
 1. να συνεργαστούν και να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά μεταξύ τους,
 2. να αναπτύξουν δημιουργικές δεξιότητες όπως της ανάλυσης, της σύνθεσης, της επεξεργασίας των πληροφοριών και της λεκτικής έκφρασης,
 3. να καταναείμουν ισότιμα και δημοκρατικά τις ευθύνες.

3.4 Λεπτομερής παρουσίαση της πρότασης

Θεωρητικό πλαίσιο

Τα εργαλεία του ιστού Web 2.0, παρέχουν πληθώρα επιλογών στον εκπαιδευτικό, ενώ δεν έχουν υψηλές απαιτήσεις τεχνικών γνώσεων. Επιπρόσθετα, είναι κατάλληλα για διαδικασίες μάθησης μέσα από ομάδες συνεργασίας, ενισχύοντας την αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών, αλλά και μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών. Εν τέλει, για την παραγωγή υλικού από τους ίδιους τους μαθητές είναι ζωτικής σημασίας η ανάπτυξη δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου, όπως είναι η ανάλυση, η σύνθεση και η αξιολόγηση.

Υλικό και εφαρμογές ΤΠΕ

Για την εφαρμογή του εκπαιδευτικού σεναρίου απαραίτητο τεχνολογικό εργαλείο είναι ο διαδραστικός πίνακας τόσο για τις δραστηριότητες που αφορούν στην ολομέλεια (π.χ. προβολή βίντεο) όσο και για τις παρουσιάσεις των ομάδων. Αξιοποιείται το εργαλείο του ιστού web 2.0 padlet που ενισχύει τη συνεργατική οργάνωση υλικού. Επιπλέον, αξιοποιείται το εργαλείο του ιστού web 2.0, [Google Forms](#). Πρόκειται για μία εφαρμογή που επιτρέπει στους μαθητές να οργανώνουν τις δικές τους μικρές δημοσκοπήσεις ή/και τα δικά τους «δημοψηφίσματα», μέσω της δυνατότητας κατασκευής και διαχείρισης ερωτηματολογίων που παρέχει.

Προαπαιτούμενες γνώσεις

Ως προς τις ΤΠΕ οι μαθητές θα πρέπει να διαθέτουν τις βασικές γνώσεις χρήσης του κειμενογράφου και εργαλείων του διαδικτύου, όπως είναι οι φυλλομετρητές και οι μηχανές αναζήτησης. Τις γνώσεις αυτές οι μαθητές κατέχουν ήδη από τη Γ' τάξη του Γυμνασίου

σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών για τον Πληροφορικό Γραμματισμό στο Γυμνάσιο (αρ. πρωτ. 113719/Γ1/03-10-2011 Υ.Α. ΦΕΚ 2323/τΒ'/17-10-2011). Ακόμη, η γνώση της χρήσης και διαχείρισης εργαλείων web 2.0 προβλέπεται από το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «Εφαρμογές Πληροφορικής» Α' τάξης Γενικού Λυκείου (αρ. πρωτ. 53248/Γ2/07-04-2014 Υ.Α. ΦΕΚ 932/τ.Β./14-04-2014).

Μεθοδολογία διδασκαλίας:

Η πορεία της διδασκαλίας ακολουθεί τις εξής φάσεις: αφόρμηση, υλοποίηση, παρουσίαση και αξιολόγηση.

Αφόρμηση: Η φάση αυτή έχει σκοπό να εισαγάγει τους μαθητές στο θέμα της Άμεσης Δημοκρατίας και της διάκρισης Άμεσης-Έμμεσης Δημοκρατίας και διαρκεί 10'. Ο εκπαιδευτικός προβάλλει στον διαδραστικό πίνακα ένα βίντεο από το youtube με θέμα την άμεση δημοκρατία στην Ελβετία (<https://www.youtube.com/watch?v=J4JURYhQl84>)(τελευταία προσπέλαση 20/11/2018). Ακολουθεί διάλογος όπου οι μαθητές διαπιστώνουν τελικά ποιο είναι το περιεχόμενο των παραπάνω εννοιών.

Υλοποίηση: Η φάση αυτή έχει σκοπό τη διερεύνηση του θέματος που δόθηκε σε κάθε ομάδα και διαρκεί 15'. Ο εκπαιδευτικός μοιράζει σε 2 ομάδες των 10-12 μαθητών από ένα φύλλο εργασίας και τους εξηγεί ότι πρέπει να παρουσιάσουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα λήψης αποφάσεων με αμεσοδημοκρατικό τρόπο για ένα συγκεκριμένο θέμα και στη συνέχεια να μετρήσουν τη δημοφιλία της μιας και της άλλης απόφασης. Τα θέματα προς συζήτηση για το αν πρέπει οι σχετικές αποφάσεις να λαμβάνονται με διαδικασίες άμεσης δημοκρατίας είναι τα εξής: για το πού θα γίνονται οι εκπαιδευτικές εκδρομές του σχολείου και για το ποια θα είναι τα παιδαγωγικά μέτρα στις περιπτώσεις μη υπακοής στους σχολικούς κανόνες από κάποιον/α μαθητή/τρια. Κάθε ομάδα θα χωριστεί σε δύο υποομάδες. Η μια υποομάδα θα πρέπει να παραθέσει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα εφαρμογής άμεσης δημοκρατίας στις παραπάνω περιπτώσεις και η άλλη θα πρέπει να επεξεργαστεί λίστα διαφορετικών επιχειρημάτων, υπέρ ή κατά, για κάθε περίπτωση, στο Google forms.

Παρουσίαση: Σε αυτή τη φάση που διαρκεί 18' επιδιώκεται οι μαθητές να κοινοποιήσουν το αποτέλεσμα της δουλειάς τους, Παρουσιάζουν στον διαδραστικό πίνακα ανά ομάδα τα αποτελέσματα της εργασίας τους, δέχονται και κάνουν σχόλια. Στο τέλος της διαδικασίας, με τη χρήση Google forms τίθεται σε ψηφοφορία το αν κάθε ένα από τα δύο θέματα είναι κατάλληλο για αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες. Θα γίνουν δηλαδή δημοψηφίσματα για το αν χρειάζονται δημοψηφίσματα. Η ψηφοφορία και τα αποτελέσματα σε μορφή διαγραμμάτων και ποσοστών παρουσιάζονται στον διαδραστικό πίνακα.

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση ακολουθεί κάποιες από τις αρχές του πλαισίου CIAO (Jones et al., 1996; Jones et al., 1999; Scanlon et al., 1999). Ο εκπαιδευτικός θα αξιολογήσει τις δύο

πρώτες διαστάσεις που προτείνει το πλαίσιο αυτό δηλαδή το περιεχόμενο και τις αλληλεπιδράσεις. Αυτό θα γίνει μέσω παρατήρησης από τον ίδιο και καταγραφής των παρατηρήσεών του σε ημερολόγιο. Ενδεικτικά αναφέρονται μερικοί από τους παράγοντες που θα ληφθούν υπόψη: οργάνωση, επικοινωνία και λειτουργία της ομάδας, προσωπική συμμετοχή, αξιοποίηση του διαθέσιμου χρόνου, εντοπισμός και χρήση επαρκούς και κατάλληλου υλικού με βάση τις δοθείσες πηγές, σύνθεση τεκμηριωμένων κειμένων, παρουσίαση και μορφή της εργασίας.

Ενέργειες εκπαιδευτικού:

Ο εκπαιδευτικός καλείται να συντονίσει, να καθοδηγήσει, να οργανώσει, να διευκολύνει και να υποστηρίξει το έργο των μαθητών. Διατυπώνει τους βασικούς στόχους της δραστηριότητας κάθε ομάδας, ορίζει τα χρονικά περιθώρια και βοηθά τους μαθητές να συντονιστούν ως προς τον καταμερισμό του έργου και του διαθέσιμου χρόνου. Τέλος υποστηρίζει τα όποια τεχνικά ζητήματα προκύψουν.

Επίσης, ο εκπαιδευτικός πρέπει να έχει ετοιμάσει τα φύλλα εργασίας για τους μαθητές και να έχει ενεργοποιήσει λογαριασμούς στα εργαλεία web 2.0 που θα χρησιμοποιηθούν. Ακόμη, έχει φροντίσει για τον χωρισμό των ομάδων από προηγούμενες δραστηριότητες.

Ενέργειες μαθητών: Οι μαθητές χωρίζονται σε 2 ομάδες των 10-12 και δουλεύουν ομαδικά στο φύλλο εργασίας που τους δόθηκε. Αρχικά συλλέγουν το υλικό τους, στη συνέχεια κατασκευάζουν αυτό που τους ζητήθηκε και τέλος παρουσιάζουν τη δουλειά τους.

3.5 Φύλλα εργασίας

Θα ήταν καλό να αποφασίζουμε με άμεση δημοκρατία για το πού θα πάμε εκπαιδευτική εκδρομή;

Όνοματεπώνυμο

Ομάδα Α΄

A. Το θέμα της εργασίας μας είναι η άμεση δημοκρατία και τα πεδία εφαρμογής της. Αφού μελετήσετε τις σελίδες 22-25 του εκπαιδευτικού εγχειριδίου, τις σελίδες 5788-5789 (άρθρο 2) του νόμου που ορίζει το πώς παίρνονται τώρα οι αποφάσεις για εκπαιδευτικές εκδρομές (<https://edu.klimaka.gr/arxeio/nomothesia-fek/fek-681-2017-sxolikes-ekdromes-episkepseis.pdf>) και όποιες άλλες διαδικτυακές πηγές θεωρείτε απαραίτητες, καλείστε να τοποθετηθείτε σχετικά με τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών στο πλαίσιο της παραπάνω απόφασης. Θα χωριστείτε σε δυο υποομάδες εργασίας: η μία θα αναζητά στο διαδίκτυο επιχειρήματα υπέρ και κατά της άμεσης δημοκρατίας γενικά,

αλλά και στο συγκεκριμένο θέμα και η άλλη θα περνάει τα αντίστοιχα επιχειρήματα στο Google forms, συγκροτώντας ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο, ώστε να μετρηθεί η δημοφιλία τους στην τάξη. Η ομάδα αυτή θα είναι υπεύθυνη και για το χειρισμό και την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του «δημοψηφίσματος» στην τάξη.

Οι ερωτήσεις που ακολουθούν θα σας βοηθήσουν ώστε να παρουσιάσετε το θέμα σας:

1. Από πότε χρονολογείται η άμεση δημοκρατία;
2. Ποια τα βασικά χαρακτηριστικά της;
3. Ποιες οι βασικές διαφορές με την αντιπροσωπευτική δημοκρατία;
4. Είχαμε πρόσφατα στην Ελλάδα κάποια εφαρμογή άμεσων δημοκρατικών διαδικασιών;
5. Πώς παίρνονται οι αποφάσεις στο σχολείο γενικά;
6. Πώς παίρνονται οι αποφάσεις σχετικά με τις εκπαιδευτικές εκδρομές;
7. Νιώθετε ότι λαμβάνονται υπόψη οι επιθυμίες σας έως τώρα;

Σημείωση: δεν ξεχνάτε να αναφέρετε την πηγή από την οποία αντλήσατε πληροφορίες καθώς και το υλικό που χρησιμοποιήσατε (εικόνες, διαγράμματα κτλ.).

B.1 Το τεχνολογικό εργαλείο που θα χρησιμοποιήσει η υποομάδα των επιχειρημάτων υπέρ-κατά της άμεσης δημοκρατίας είναι το padlet. Ο σύνδεσμος για να μεταβείτε σε αυτό είναι ο εξής: <https://el.padlet.com/> (τελευταία προσπέλαση: 20/11/2018). Τα στοιχεία που χρειάζεστε για να συνδεθείτε με την εφαρμογή είναι τα παρακάτω:

Username:.....Password:

B.2. Το τεχνολογικό εργαλείο που θα χρησιμοποιήσει η ομάδα που θα στήσει το «δημοψήφισμα» για το ποια επιχειρήματα, υπέρ ή κατά της άμεσης δημοκρατίας στις εκδρομές είναι πιο δημοφιλή, είναι το Google forms (<https://docs.google.com/forms/u/0/>) (τελευταία προσπέλαση 20/11/2018)

Τα στοιχεία που χρειάζεστε για να συνδεθείτε με την εφαρμογή είναι τα παρακάτω:

Username:.....Password:

Θα ήταν καλό να αποφασίζουμε με άμεση δημοκρατία για το ποια θα είναι τα παιδαγωγικά μέτρα για κάποιον/α που παραβαίνει τους σχολικούς κανόνες, δηλαδή που δεν έχει καλή διαγωγή;

Ονοματεπώνυμο

Ομάδα Β΄

A. Το θέμα της εργασίας μας είναι η άμεση δημοκρατία και τα πεδία εφαρμογής της. Αφού μελετήσετε τις σελίδες 22-25 του εκπαιδευτικού εγχειριδίου, τις σελίδες 5788-5789 (άρθρο 2) του νόμου που ορίζει το ποια είναι τα «παιδαγωγικά μέτρα» που μπορούν να εφαρμοστούν σε περιπτώσεις παραβίασης των σχολικών κανόνων (https://www.alfavita.gr/sites/default/files/attachments/ya_foitisis_24_01_18.pdf) (τελευταία πρόσβαση 20/11/2018) και όποιες άλλες διαδικτυακές πηγές θεωρείτε απαραίτητες, καλείστε να τοποθετηθείτε σχετικά με τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης αμεσοδημοκρατικών διαδικασιών στο πλαίσιο της παραπάνω απόφασης. Θα χωριστείτε σε δυο υποομάδες εργασίας: η μία θα αναζητά στο διαδίκτυο επιχειρήματα υπέρ και κατά της άμεσης δημοκρατίας γενικά, αλλά και στο συγκεκριμένο θέμα, και η άλλη θα περνάει τα αντίστοιχα επιχειρήματα στο Google forms, συγκροτώντας ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο, ώστε να μετρηθεί η δημοφιλία τους στην τάξη.

Οι ερωτήσεις που ακολουθούν θα σας βοηθήσουν ώστε να παρουσιάσετε το θέμα σας:

1. Από πότε χρονολογείται η άμεση δημοκρατία;
2. Ποια τα βασικά χαρακτηριστικά της;
3. Ποιες οι βασικές διαφορές με την αντιπροσωπευτική δημοκρατία;
4. Είχαμε πρόσφατα στην Ελλάδα κάποια εφαρμογή άμεσων δημοκρατικών διαδικασιών;
5. Πώς παίρνονται οι αποφάσεις στο σχολείο γενικά;
6. Πώς παίρνονται οι αποφάσεις σχετικά με τα παιδαγωγικά μέτρα που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις μη υπακοής στους κανόνες;
7. Νιώθετε ότι ο τρόπος που λαμβάνονται τέτοιες αποφάσεις έως τώρα σας ικανοποιεί; Ανταποκρίνεται στο πώς σκέφτεστε εσείς;

Σημείωση: δεν ξεχνάτε να αναφέρετε την πηγή από την οποία αντλήσατε πληροφορίες καθώς και το υλικό που χρησιμοποιήσατε (εικόνες, διαγράμματα κτλ.).

B.1 Το τεχνολογικό εργαλείο που θα χρησιμοποιήσει η υποομάδα των επιχειρημάτων υπέρ-κατά της άμεσης δημοκρατίας είναι το padlet. Ο σύνδεσμος για να μεταβείτε σε αυτό είναι ο εξής: <https://el.padlet.com/> (τελευταία προσπέλαση: 20/11/2018). Τα στοιχεία που χρειάζεστε για να συνδεθείτε με την εφαρμογή είναι τα παρακάτω:

Username:.....Password:

B.2. Το τεχνολογικό εργαλείο που θα χρησιμοποιήσει η ομάδα που θα στήσει το «δημοψήφισμα» για το ποια επιχειρήματα, υπέρ ή κατά της άμεσης δημοκρατίας στα παιδαγωγικά μέτρα, είναι πιο δημοφιλή, είναι το Google forms (<https://docs.google.com/forms/u/0/>) (τελευταία προσπέλαση 20/11/2018)

Τα στοιχεία που χρειάζεστε για να συνδεθείτε με την εφαρμογή είναι τα παρακάτω:

Username:.....Password:

3.6 Άλλες εκδοχές

Εναλλακτικά οι μαθητές θα μπορούσαν να δουλέψουν και στο σπίτι με τα συνεργατικά έγγραφα google docs και να ετοιμάσουν παρουσιάσεις τύπου Powerpoint. Σε επόμενη διδακτική ώρα θα παρουσιάσουν τις εργασίες τους στην ολομέλεια της τάξης και θα διεξαγάγουν τα τελικά «δημοψηφίσματά» τους. Σε αυτή την περίπτωση το εκπαιδευτικό σενάριο απαιτεί δύο διδακτικές ώρες.

3.7 Κριτική

Χρειάζεται αυστηρή τήρηση των χρονικών ορίων της κάθε φάσης του παρόντος εκπαιδευτικού σεναρίου πράγμα που σημαίνει ότι μπορεί να εφαρμοστεί σε τάξεις όπου οι μαθητές έχουν προηγούμενη εμπειρία από ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες.

2. Βιβλιογραφία

- 1) Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2018), *Σύγχρονος Κόσμος: Πολίτης και Δημοκρατία. [Εγχειρίδιο Β΄ Γενικού Λυκείου]*. Αθήνα: ΙΤΥΕ Διόφαντος.
- 2) Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (2017), *Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών. [Εγχειρίδιο Β΄ Γενικού Λυκείου]*. Αθήνα: ΙΤΥΕ Διόφαντος
- 3) Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 33120/ΓΔ4 Υ.Α. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, «Εκδρομές - Εκπαιδευτικές επισκέψεις μαθητών και μαθητριών Δημόσιων και Ιδιωτικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εντός και εκτός της χώρας.» Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας Αρ. Φύλλου 681/τΒ'/06-03-2017.
- 4) Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 10645/ΓΔ4 Υ.Α. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, «Εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση και θέματα οργάνωσης της σχολικής ζωής στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.» Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας Αρ. Φύλλου 120/τΒ'/23-01-2018.
- 5) Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 113719/Γ1/03-10-2011 Υ.Α. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, «Πρόγραμμα Σπουδών για τον Πληροφορικό Γραμματισμό στο Γυμνάσιο». Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας Αρ. Φύλλου 2323/τΒ'/17-10-2011.
- 6) Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 53248/Γ2/07-04-2014 Υ.Α. του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, «Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «Εφαρμογές Πληροφορικής» Α΄

- τάξης Γενικού Λυκείου». Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας 932/τ.Β./14-04-2014.
- 7) Υπουργική απόφαση υπ' αριθμ. 8212/Γ2/7-2-2002 του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, «Πρόγραμμα Σπουδών των μαθημάτων των Α', Β', Γ' τάξεων του Ενιαίου Λυκείου ». Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, Αρ. Φύλλου 131, τ. Β, 7-2-2002.
- 8) Jones, A., Scanlon, E., Tosunoglu, C., Ross, S., Butcher, P., Murphy, P. & Greenberg, J. (1996). Evaluating CAL at the Open University: 15 Years on. *Computers & Education*, Vol. 26 (No 13), pp. 5-15. doi: 10.1016/0360-1315(95)00064-X
- 9) Jones, A., Scanlon, E., Tosunoglu, C., Morris, E., Ross, S., Butcher, P. & Greenberg, J. (1999). Contexts for evaluating educational software. *Interacting with Computers*, Vol. 11, pp. 499-516. doi: 10.1016/S0953-5438(98)00064-2
- 10) Scanlon, E., Tosunoglu, C., Jones, A., Butcher, P., Ross, S., Greenberg, J., Taylor, J. & Murphy, P. (1998). Learning with computers: experiences of evaluation. *Computers & Education* Vol. 30 (No 1/2), pp. 9-14. doi: 10.1016/S0360-1315(97)00073-0
- 11) UNESCO 1996, Έκθεση της διεθνούς επιτροπής για την εκπαίδευση στον 21ο αιώνα, υπό την προεδρία του Jacques Delors. Εκπαίδευση: Ο θησαυρός που κρύβει μέσα της, Εκδόσεις UNESCO: Παρίσι 1996.

Το παρόν σενάριο περιλαμβάνεται στο επιμορφωτικό υλικό της εκπαίδευσης επιμορφωτών Β' επιπέδου ΤΠΕ στα ΠΑΚΕ (Συστάδα 10: Οικονομία, Διοίκηση και Κοινωνικές Επιστήμες), όπως αναπτύχθηκε/προσαρμόστηκε και αξιοποιήθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτική πράξη (Επιμόρφωση Β' επιπέδου ΤΠΕ)», <http://e-pimorfosi.cti.gr>, του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», ΕΣΠΑ 2014-2020, με τελικό δικαιούχο το ΙΤΥΕ «Διόφαντος».

Το επιμορφωτικό υλικό αποτελεί ιδιοκτησία του ΥΠΑΙΘ και καλύπτεται από την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών. Διατέθηκε μέσω της ειδικής πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης της παραπάνω Πράξης (moodle), ενώ την ευθύνη ανάπτυξής του είχε συγγραφική ομάδα εξειδικευμένων εκπαιδευτικών, με επιστημονικό υπεύθυνο τον κ. Ιωάννη Τσίρμπα, Λέκτορα του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Τομέας Κοινωνικής Θεωρίας και Κοινωνιολογίας.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

